ALTERNATIV DEMOKRATESCH REFORMPARTEI

Pensiounsreform:
Wat wëll d'Regierung ?
Wat wëll d'ADR ?

Virtrag vum Gast Gibéryen

Deputéierten 1989 bis haut
President vun der ADR Fraktioun

Statistesches

Pensiounen: alles an der Rei… oder ?

	coefficient de charge (1)	prime de répartition pure (2)	niveau relatif de la réserve (3)
1980	48,6	22,8	2,0
1985	49,7	22,6	2,2
1990	47,0	22,7	2,6
1995	48,1	23,9	2,4
2000	43,2	20,8	2,9
2005	40,5	21,0	3,1
2010	39,9	20,8	3,8

1: Wéi vill Pensiounen op 100 Aktiver

2: Taux vun der Cotisatioun fir den Equiliber Recetten / Depensen

(Aktuell Cotisatioun: 24% - 8% Salarié – 8% Patron – 8 % Staat)

3: Reserven – a Joere vun den aktuellen Depensen

Enwéckelung Assureeën / Pensiounen

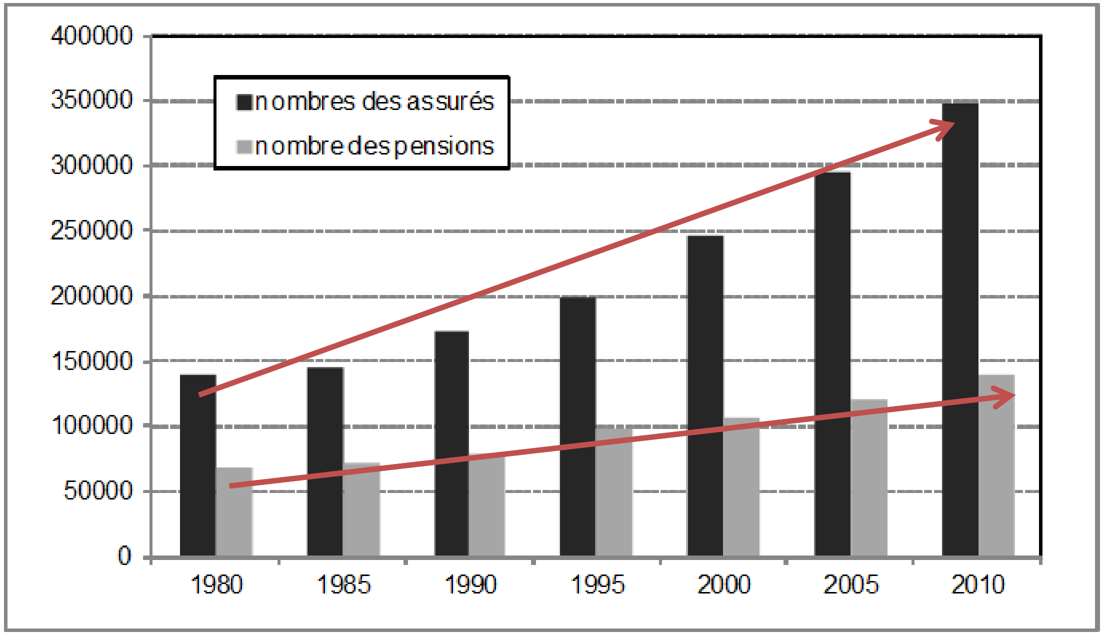

Assureeën : + 150%
Pensiounen : + 100%

Assureeën vun haut → Pensiounen vu muar !

D'Liewenserwaardung geet erop

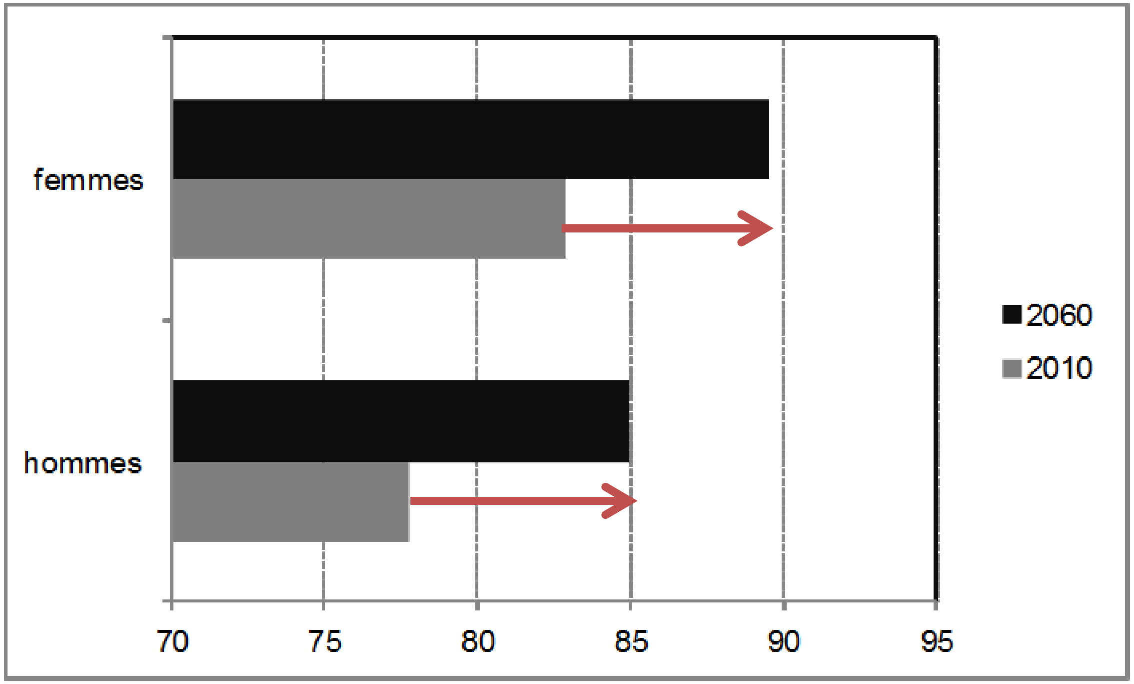

Evolutioun vun de Cotisanten

Tableau 3: Evolution du nombre moyen des cotisants par sexe

Année	Hommes		Femmes		Total	
	Nombre moyen	Variation en %	Nombre moyen	Variation en %	Nombre moyen	Variation en %
1985	94.124		50.457		144.581	
1990	109.759	3,1%	62.529	4,4%	172.288	3,6%
1995	124.794	2,6%	74.250	3,5%	199.044	2,9%
2000	153.077	4,2%	94.176	4,9%	247.253	4,4%
2005	181.874	3,5%	114.185	3,9%	296.059	3,7%
2006	188.651	3,7%	118.695	3,9%	307.346	3,8%
2007	197.366	4,6%	124.065	4,5%	321.431	4,6%
2008	206.551	4,7%	130.442	5,1%	336.993	4,8%
2009	208.559	1,0%	134.222	2,9%	342.781	1,7%
2010	210.619	1,0%	137.268	2,3%	347.887	1,5%

Evolutioun Pensiounen

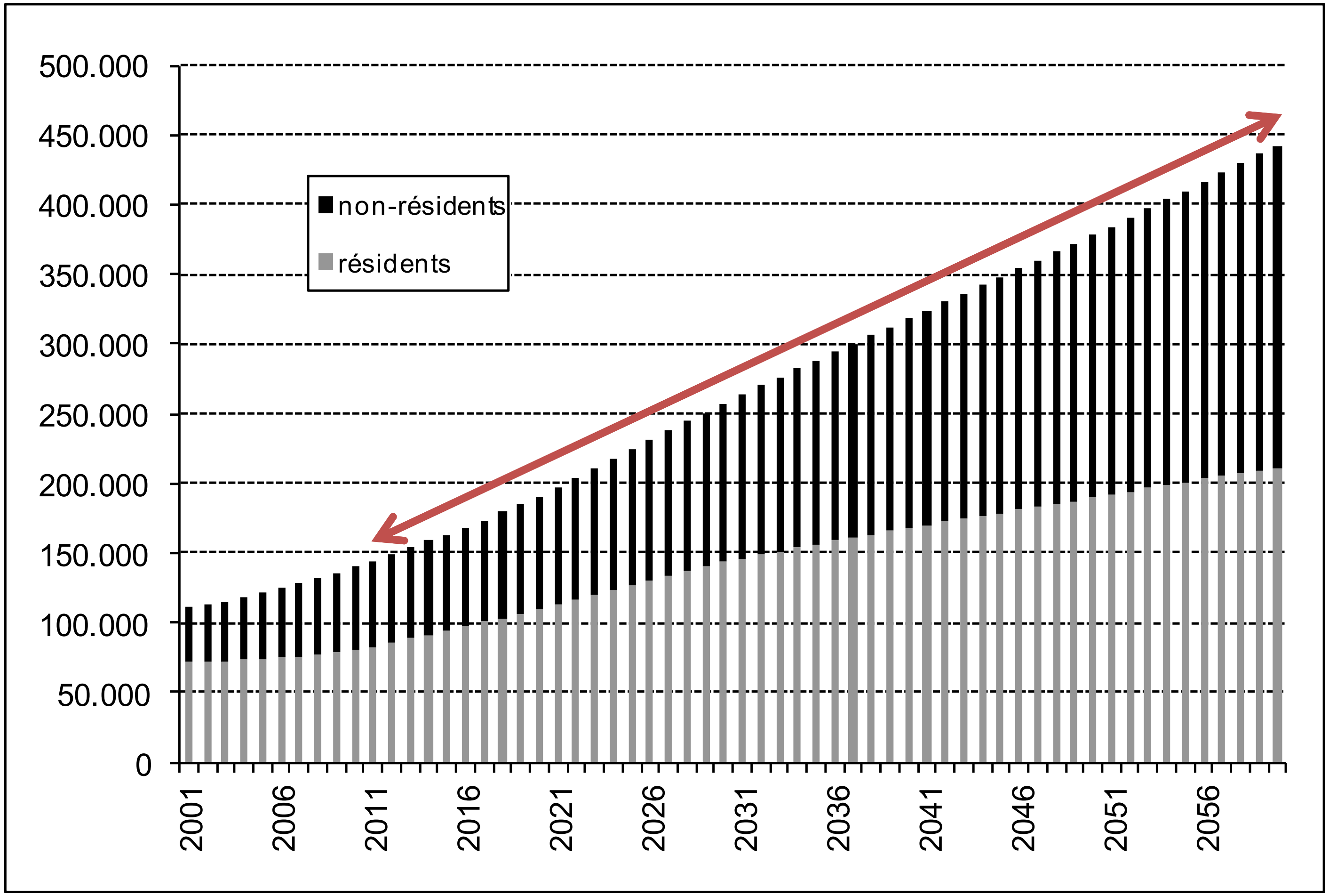

Ëm 2060 mussen dräi mol méi Pensiounen wéi 2011 ausbezuelt ginn !

Entwéckelung vun de Reserven

Année	Recettes courantes	Variation n.i. 100	Dépenses courantes	Variation n.i. 100	Excédent de financement	Variation n.i. 100	Réserve de compen-sation	Variation n.i. 100
1980	412,5		362,4		50,1		664,7	
1985	618,7		517,3		101,4		1.016,2	
1986	671,4	6,44%	550,9	4,45%	120,6	16,60%	1.136,7	9,72%
1987	716,0	5,59%	586,5	5,42%	129,5	6,36%	1.266,2	10,29%
1988	765,2	6,65%	635,7	8,17%	129,5	-0,23%	1.395,7	10,00%
1989	876,8	11,09%	700,6	6,85%	176,2	31,93%	1.571,9	9,20%
1990	993,3	9,62%	781,9	7,99%	211,4	16,12%	1.783,3	9,78%
1991	1.089,4	5,69%	910,8	12,26%	178,6	-18,59%	1.961,9	6,02%
1992	1.211,7	7,84%	976,7	3,97%	235,0	27,57%	2.196,9	8,57%
1993	1.312,9	5,06%	1.084,9	7,71%	228,0	-5,93%	2.424,9	7,03%
1994	1.376,9	1,70%	1.176,8	5,18%	200,2	-14,86%	2.625,1	4,97%
1995	1.450,0	3,37%	1.265,7	5,58%	184,3	-9,64%	2.809,4	5,05%
1996	1.482,6	1,42%	1.309,4	2,61%	173,2	-6,79%	2.982,5	5,30%
1997	1.586,4	4,60%	1.411,9	5,41%	174,4	-1,51%	3.157,0	3,48%
1998	1.686,6	6,10%	1.443,6	2,04%	243,0	39,00%	3.400,0	7,48%
1999	1.798,6	5,54%	1.509,8	3,51%	288,8	17,64%	3.688,8	7,38%
2000	2.028,3	9,80%	1.567,8	1,10%	460,5	55,25%	4.149,3	9,51%
2001	2.315,1	10,67%	1.695,6	4,87%	619,5	30,45%	4.767,8	11,42%
2002	2.388,3	1,06%	1.981,0	14,45%	407,3	-35,60%	5.176,1	6,35%
2003	2.501,5	2,61%	2.015,8	-0,32%	485,7	16,82%	5.661,8	7,16%
2004	2.627,7	2,91%	2.229,1	8,33%	398,6	-19,61%	6.060,4	4,86%
2005	2.798,6	3,91%	2.264,5	-0,89%	534,1	30,73%	6.594,5	6,16%
2006	3.023,5	5,84%	2.388,1	3,32%	635,4	16,55%	7.229,9	7,41%
2007	3.303,8	6,83%	2.487,2	1,82%	816,6	25,64%	8.046,4	8,81%
2008	3.491,4	3,52%	2.640,8	4,01%	850,6	2,04%	8.897,0	8,31%
2009	3.722,4	4,02%	2.865,3	5,85%	857,1	-1,69%	9.754,1	6,96%
2010	4.027,5	6,43%	3.020,6	3,70%	1.006,9	15,55%	10.761,0	8,52%

D'Entwécklung vun de Reserven…

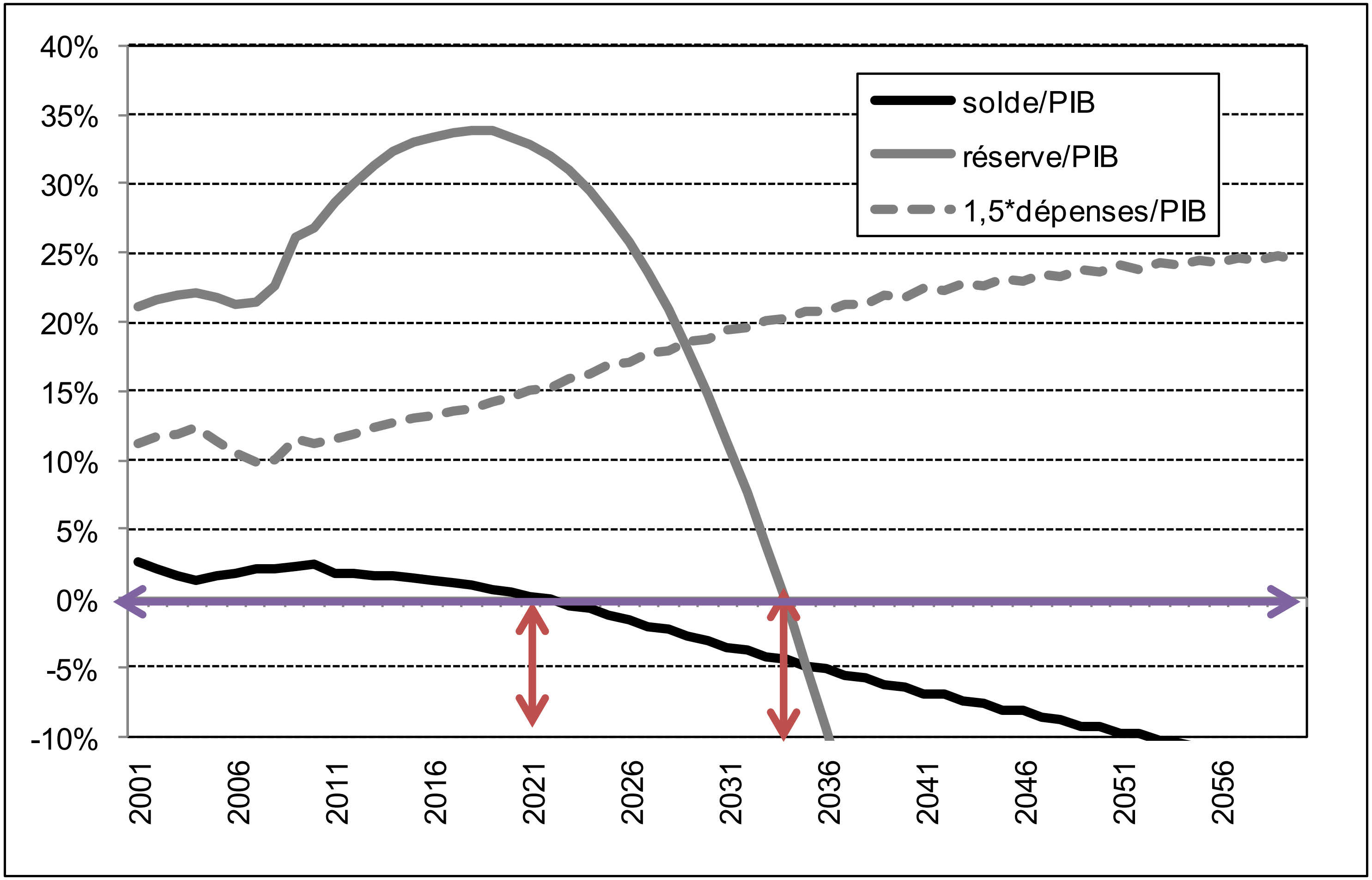

Projektioun vun der Regierung wann näischt ënnert:

~ 2010 : Déficit   ~ 2030 Reserven ënnert dem gesetzlechen Minimum

… oder ëmmer méi héich Cotisatiounen

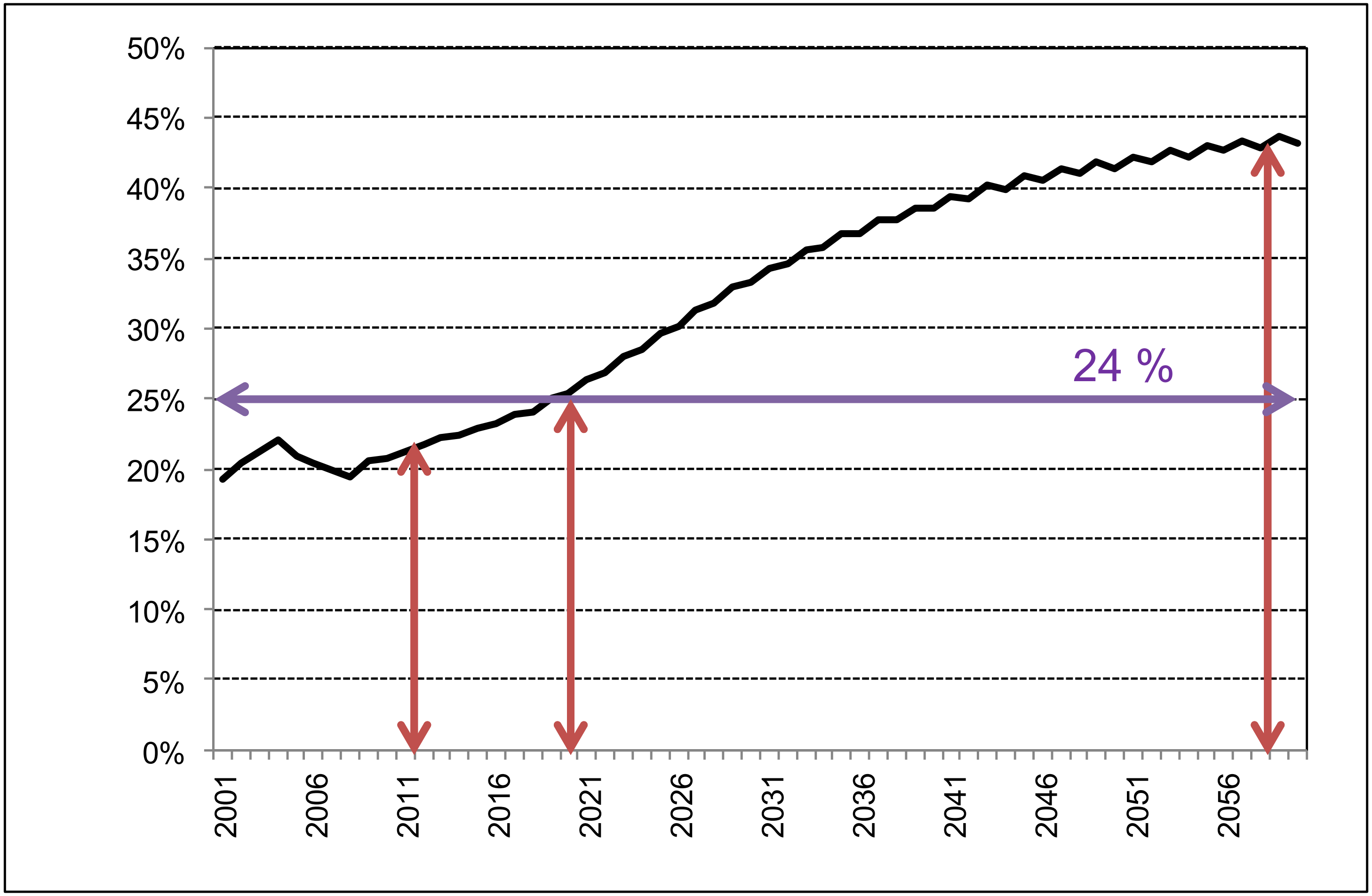

ALTERNATIV DEMOKRATESCH REFORMPARTEI

Korrekture si néideg !

- Ouni Korrekturen ass de System condamnéiert zum permanente wirtschaftleche Wuesstem mat permanent schafen vun néien Aarbechtsplazen. De permanente Wuesstem féiert och zu aneren Problemer: Awunnerzuel, Zuel vun de Pendler, Käschtepunkt vun esou engem Wuesstem (Logement, Transport, Schoul...), Afloss op d'Ëmwelt, Lëtzebuerger Identitéit...
- Esou huet de Robert Kieffer, President vun der nationaler Pensiounskeess ausgerechent, datt am Joer 2050 1,5 Milliounen missten an d'Pensiounskees abezuelen fir den aktuellen System bäizebehalen!
- Trotz grousse Reserven an de Keesen vum Pensiounssystem am Privatsecteur mussen also Korrekture kommen fir och deenen wou elo an d'Aarbechtswelt kommen, an de Generatiounen duerno, gerecht Pensiounen ze garantéieren.

U wéi enge Schrauwe kann een dréinen ?

1) Pensiounsalter erop setzen
2) Pensioune kierzen (Pensiounsberechnung an/oder Ajustement kierzen)
3) Cotisatiounen hiewen, aner Recette fannen

Wéi gëtt eng Pensioun gerechent ?

- Zwee Haptfaktoren:
    - Wéivill Joere si cotiséiert ginn ?
    - Wéivill ass abezuelt ginn ?

- D'Pensioun setzt sech zesummen aus:
  - **majoration forfaitaire / pauschale Steigerung / Grondrent**
    - Fir jiddwereen déi selwecht
    - Hänkt vun de Joeren of wou cotiséiert gouf
    - Voll Grondrent bei 40 Joere Cotisatiounen (= 23,5% vum SSM oder 423,35 €)
    - Respektiv esou vill 40tel wéi ee Joere geschafft huet
    - Mindestpensioun aktuell bei 1 621,06€ (bei 40 Joer cotiséiert)
    - Pensiounsrecht geet un no 10 Joer Cotisatioun
  - **majoration proportionnelle / proportional Steigerung**
    - hänkt of vun de bezuelte Cotisatiounen iwwert d'gesamt Carrière (ugepasst un d'Inflatioun)
    - maximal Pensioun well d'Cotisatiounen op 5 x de Mindestloun plafonnéiert ass
    - maximal perséinlech Pensioun aktuell bei 7 504,92€
  - **« 13te Mount », allocation de fin d'année:** 692,52€ bei 40 Joer Cotisatioun. Fir jiddwereen déi selwecht!

Wéi ginn d'Pensiounen ugepasst ?

1. Ausgläich vun der Inflatioun iwwert den Index
2. Upassen un d'Evolutioun vun de Gehälter iwwert den Ajustement

Wéini kann een an d'Pensioun goen ?

- Aktuell Bestëmmungen – nëmme Grondregelen

- **Regelfall Altersrent**
  - 65 Joer – mindestens 10 Joer cotiséiert
- **Pension vieillesse anticipée / vorgezone Altersrente**
  - mindestens 57 Joer + 40 Joer Flichtcotiséiert (cotiséiert a geschafft)
  - mindestens 60 Joer + 40 Joer Cotisatiounen

Reform : ADR / Regierung

- De 15. Februar 2011 huet d'ADR, als éischt a bis elo eenzeg Partei, konkret Propose fir d'Reform vum Pensiounssystem op den Dësch geluecht.
- Den 2. Februar 2012 huet de Minister Mars Di Bartolomeo d'Propositioune vun der Regierung ëffentlech virgestallt.
- De Projet vun der Regierung soll nach dëst Joer an der Chamber gestëmmt ginn an den 1. Januar 2013 a Kraaft trieden.

Propositiounen vun der Regierung

ALTERNATIV DEMOKRATESCH REFORMPARTEI

Ausgangsbasis op däer d'Reform berout

- D'Regierung geet vun engem duerchschnetlechem Wirtschaftwuesstem vun 3,5 % aus an vun enger Progressioun vun 1,5% bei den Aarbechtsplazen

Alter Pensioununtrëtt

- Pensioun „à la carte“
  - Entweder:
    - Bis d'Joer 2052 progressiv bis 3 JOER MEI LANG SCHAFFE GOEN fir déiselwecht Pensioun ze kréien wéi haut
  - Oder:
    - Aktuellen Alter „vieillesse anticipée“ (57 / 60 Joer) a 40 Joer Cotisatioune gëtt bäigehalen
    - Awer: progressiv PENSIONSKIERZUNG vun ongeféier 13% bis d’Joer 2052

Beispill Regierung (2 x Mindestloun)

	Akutelle System	3 Joer méi lang schaffen	Wéi haut mat manner Pensioun
Né le	1951	1989	1989
Début carrière	1971	2009	2009
Entrée en pension	2011	2052	2049
Salaire mensuel (multiples du SSM)	2	2	2
Salaire mensuel	3 520 €	3 520 €	3 520 €
Carrière années	40	43	40
Âge a la retraite	60	63	60
Pension brute	3 122 €	3 113 €	2 708 €

Néi Berechnung vun der Pensioun

- Den Taux vun der Majoration forfaitaire (Grondrent) geet progressiv erop
  - 2013: 23,50 % vum SSM
  - 2052: 26,00 % vum SSM
- Den Taux vun der Majoration proportionnelle geet progressiv erof
  - 2013: 1,85 %
  - 2052: 1,60 %
- De « Bonus-Malus » pro Joer wou een iwwert d'Mindestzäit (Alter + Joere Cotisatioun) geschafft huet geet progressiv erop, vun 0,01 % bis op 0,025 %

ALTERNATIV DEMOKRATESCH REFORMPARTEI

Tableau 24: Evolution du taux de majoration sur la période de transition 2013-2052

année du début du droit à la pension	*majorations forfaitaires*	*majorations proportionnelles*		
	taux (%)	*taux (%)*	*seuil*	*augmentation*
avant 2013	23,500	1,850	93	0,010
2013	23,563	1,844	93	0,011
2014	23,625	1,838	93	0,011
2015	23,688	1,832	93	0,012
2016	23,750	1,825	93	0,012
2017	23,813	1,819	93	0,012
2018	23,875	1,813	94	0,013
2019	23,938	1,807	94	0,013
2020	24,000	1,800	94	0,013
2021	24,063	1,794	94	0,014
2022	24,125	1,788	94	0,014
2023	24,188	1,782	94	0,015
2024	24,250	1,775	95	0,015
2025	24,313	1,769	95	0,015
2026	24,375	1,763	95	0,016
2027	24,438	1,757	95	0,016
2028	24,500	1,750	95	0,016
2029	24,563	1,744	95	0,017
2030	24,625	1,738	96	0,017
2031	24,688	1,732	96	0,018
2032	24,750	1,725	96	0,018

année du début du droit à la pension	*majorations forfaitaires*	*majorations proportionnelles*		
	taux (%)	*taux (%)*	*seuil*	*augmentation*
2033	24,813	1,719	96	0,018
2034	24,875	1,713	96	0,019
2035	24,938	1,707	97	0,019
2036	25,000	1,700	97	0,019
2037	25,063	1,694	97	0,020
2038	25,125	1,688	97	0,020
2039	25,188	1,682	97	0,021
2040	25,250	1,675	97	0,021
2041	25,313	1,669	98	0,021
2042	25,375	1,663	98	0,022
2043	25,438	1,657	98	0,022
2044	25,500	1650	98	0,022
2045	25,563	1,644	98	0,023
2046	25,625	1,638	98	0,023
2047	25,688	1,632	99	0,024
2048	25,750	1,625	99	0,024
2049	25,813	1,619	99	0,024
2050	25,875	1,613	99	0,025
2051	25,938	1,607	99	0,025
2052	26,000	1,600	100	0,025
après 2052	26,000	1,600	100	0,025

Ajustement

- Wann déi jäerlech Depense méi héich sinn wéi déi jäerlech Recetten (laut de Regierung ëm 2020)
- Ajustement ëm 50 % bis 100 % gekierzt – fir jiddfereen !

« 13te Mount » - Allocation de fin d'année

- Gëtt ofgeschaf wann de Cotisatiounstaux iwwert 24% geet
- Laut Gesetz bleiwt den Taux vu 24 % (3 x 8 %) bestoen bis 2022

Erhéijung vun de Cotisatiounen

- All 10 Joer gëtt eng Analyse gemeet, iwwert d'Entwécklung vun de Finanzen fir déi nächst 10 Joer, mat engem Tëschebilan no 5 Joer
- D'Cotisatiounen ginn an d'Lucht wann d'Reserven méi kleng gi wéi 1,5 x d'Joeresdepensen
- Vun 2013 – 2022 bleiwt et laut Projet de Loi beim aktuellen Taux (3 x 8%)

Studentejoeren

- Haut ginn Perioden fir ze studéieren vun 18 bis 27 Joer ugerechent
- An Zukunft vun 20 bis 27 Joer

Fräiwelleg Weiderversècherung

- D'mindest fräiwelleg Weiderversècherung gëtt net méi op de ganze SSM mä op 1/3 vum Mindestloun berechent
- D'Cotisatioun geet vun ronn 300 € op 100 € erof
  - CNAP – Caisse nationale d'assurance pension
  - www.cnap.lu -> Formulaires
    - Formulaire: « Demande d'achat rétroactif de périodes d'assurance »

Anticumul Bestëmmungen

- Verschidde Méiglechkeeten
  - « activité salariée insignifiante » : 1/3 vum SSM
  - D'Pensioun an den Zouverdéngscht däerfen d' Moyenne vun de 5 beschte Cotisatiounsjoeren net iwwerschreiden. Am Fall wou d'Moyenne iwwerschratt gëtt, gëtt d'Pensioun net méi wéi bis elo em d'Hälschent gekierzt, mä em dee Montant deen iwwert de Moyenne leit.
  - Et kann een ëmmer derzou verdéngen bis 1,5 x de Mindestloun (Pensioun + Zouverdéngscht)

Propositioune vun der ADR

Fuerderungen vun der ADR

- De Pensiounssystem berout weider um Solidaritéitsprinzip tëschent de Generatiounen an op dem Repartitiounsmodell (Umlageverfahren).
- De Pensiounssystem muss weider um 1. Pilier berouen a muss jidderengem en dezenten Liewensowend garantéieren.
- All Moossnamen déi getraff gi gëllen esou wuel fir den ëffentlechen wéi fir de private Secteur.
- D'Cotisatioune fir de Privatsecteur ginn weider op 3 x 1/3 opgedeelt. Salarié, Patron a Staat bezuelen de gläichen Undeel.
- D'Fonctionnairen cotiséieren weider deeselwechte Prozentsaz wéi de Privatsecteur, hir Cotisatioune fléissen an de Staatsbudget.
- Beim Pensiounsuntrëtt bleift den aktuelle Berechnungsmodus bestoen wou d'Cotisatiounszäit an d'Héicht vun der abezuelte Cotisatiounen berücksichtegt ginn.
- Et kënnt net zu Kierzunge fir Leit déi schonns an der Pensioun sinn.
- De Staat däerf ënner kengen Ëmstänn an d'Reserve vun der Pensiounskeess gräife fir aner Lächer ze stoppen (“Renteklau”).

ALTERNATIV DEMOKRATESCH REFORMPARTEI

Alter Pensiounsuntrëtt

- Den Alter vum Pensiounsuntrëtt, fir „d'Pension de veillesse anticipée“ (57 a 60 Joer) gëtt ab 2015 all Joer ëm 1 Mount erhéicht.
- Bis 2026, progressiv 1 Joer méi laang schaffen
- Obligatoresch, net „à la carte“
- KEE Verloscht bei der Pensioun

Wat wëll d'ADR ?

Am Joer…	Mindespensiounsalter			Pensiounsalter	
	40 Joer geschafft			40 Joer cotiséiert	
2014	57 Joer	00 Méint		60 Joer	00 Méint
2015	57 Joer	01 Méint		60 Joer	01 Méint
2016	57 Joer	02 Méint		60 Joer	02 Méint
2017	57 Joer	03 Méint		60 Joer	03 Méint
2018	57 Joer	04 Méint		60 Joer	04 Méint
2019	57 Joer	05 Méint		60 Joer	05 Méint
2020	57 Joer	06 Méint		60 Joer	06 Méint
2021	57 Joer	07 Méint		60 Joer	07 Méint
2022	57 Joer	08 Méint		60 Joer	08 Méint
2023	57 Joer	09 Méint		60 Joer	09 Méint
2024	57 Joer	10 Méint		60 Joer	10 Méint
2025	57 Joer	11 Méint		60 Joer	11 Méint
2026	58 Joer	00 Méint		61 Joer	00 Méint

ALTERNATIV DEMOKRATESCH REFORMPARTEI

Ajustement

- Vun 2015 un: **Den Ajustement degressiv ausbezulen**
  - 1. Tranche = **1 x Mindestpensioun** gëtt net beréiert
  - 2. Tranche = **2 x Mindestpensioun** : **10 %** ginn net ajustéiert
  - 3. Tranche = **3 x Mindestpension** : **20 %** ginn net ajustéiert
  - 4. Tranche = **4 x Mindestpensioun** : **40 %** ginn net ajustéiert
  - 5. Tranche = **5 x Mindestpensioun** : **60 %** ginn net ajustéiert
  - 6. Tranche = **6 x Mindestpensioun : 80%** ginn net ajustéiert
  - 7. doriwwer gëtt den Ajustement net ausbezuelt.

ALTERNATIV DEMOKRATESCH REFORMPARTEI

Ajustement dégressif

Mindestpension		bei 2,00%	Degressiv net	Verloscht
		Ajustement	Upassung	
		aktuelle System		
x 1	1 621,06 €	32,42 €	0%	0,00 €
x 2	3 242,12 €	64,84 €	10%	-3,24 €
x 3	4 863,18 €	97,26 €	20%	-9,73 €
x 4	6 484,24 €	129,68 €	40%	-22,69 €
x 5	8 105,30 €	162,11 €	60%	-42,15 €
x 6	9 726,36 €	194,53 €	80%	-68,08 €

Erhéijung vun de Cotisatiounen

- Zousazrecetten: iwwerleeë mä zum jëtzegen Zäitpunkt d'Wirtschaft an de Staatsbudget net zousätzlech belaaschten.

Source vun de Grafiken:

Ministère de la sécurité sociale

Inspection générale de la sécurité sociale

Presentatioun: ADR Sekretariat

adr@adr.lu

www.adr.lu

ALTERNATIV DEMOKRATESCH REFORMPARTEI

Ech soen Iech Merci fir Är Opmierksamkeet.